

Na automapě okres
Praha-venkov nenajdete.
A taky na mapách policejních
je čerstvou novinkou. Ještě loni
na Silvestra totiž existovaly na jeho
území okresy dva:
Praha-východ a Praha-západ.
Až se změnou letopočtu se spojily.
Se vším, co to obnáší. Ale žádný blesk z čistého
nebe! O možnosti integrace se
na nejvyšších policejních místech vedly odborné
debaty už dlouho. Zvažovala se všechna pro
a proti. A když se zazdalo, že pozitiva vskutku
převažují, začalo se sloučení zvolna chystat,
uvážlivě a trpělivě. Žádná hurá akce typu Kulový
blesk! Napřed přesně vědět, spočítat, co a jak,
a pak se do věci pustit. A od 1. ledna 2007
je policejní okres Praha-venkov
tedy skutečností.

V nárazníkové zóně

*Nádvoří brandýského zámku
coby neklamný doklad umu dávných
architektů*

Brandýský vedoucí nadporučík Miroslav Brabec

Ředitel policejního okresu Praha-venkov plk. Mgr. Milan Komárek se svým zástupcem pplk. Bc. Dušanem Žďárským

Městský bezpečnostní televizní systém sice spravuje Městská policie, ale připojen je i na obvodní oddělení Policie ČR a stal se pro policisty dobrým pomocníkem

Třebaže má matičku Prahu v názvu, není její součástí: patří do středních Čech, kde celé jeho rozsáhlé území leží. Jen ředitelství pohostinsky sídlí na Smíchově, tam, kde byl předtím doma okres Praha-západ. Okres Praha-východ měl centrálu v Karlíně, na Florenci. A smíchovská budova je trochu důstojnější, lepší. Důvod, proč je ředitelství v Praze, je prostý. Z centra Prahy to mají na všechna místa nového okresu nejbližší. Címž ovšem není řečeno, že by to někam bylo blízko...

Brandýs má Labe přímo v názvu a největší česká řeka k němu neodmyslitelně patří. Zhlíží se v ní zdejší císařský a královský zámek, kam tak rád zajížděl Rudolf II. V tom ohledu si film o císařově pekaři nevymýšlel, hopsa hejsa. A řeka dovede město taky pěkně potrápit – třebaže z větší části stojí dost vysoko nad vodou. Naposledy si Labe nešetně pohrálo se zdejším slavným soumostím, oddělujícím Brandýs od jeho dvojčete, Staré Boleslavi, v roce 2002. Od té doby se mluví o rekonstrukci, kterou už nelze odkládat.

První zmínky o pravidelném lidském osídlení zdejšího kouta Polabí pocházejí z přelomu třináctého a čtrnáctého století.

Hrad nad řekou vystavěli páni z Michalovic, jimž patřilo zdejší panství, od půlky století patnáctého se majitelé střídali, až hrad padl roku 1537 do oka císaři Ferdinandovi I. Jenže koupě se nějak nevyvedla a tak Brandýs

do majetku koruny přešel až o deset let později – když ho týž panovník Arnoštu Krajčovi z Krajků zkonfiskoval. Poučné.

Krátce nato hrad vyhořel a nový vlastník ho velkoryse nechal přestavět na renesanční zámek. Rudolf II. si pak zdejší kraj velmi oblíbil a zámek s velkorysostí sobě vlastní velmi zvelebil.

Po jeho smrti si ovšem už žádný císař Brandýs tak nezamiloval, a význam zámku tedy skomíral. Město samo pak velmi zle pochroumala třicetiletá válka: Švédové sem přitrhli s velikým vojskem a usadili se tu, na zámku se opevnili a okolí zplundrovali. Na konci války z města zbývala jen pětina staveb, a z obyvatel? Další staletí zámku přinesla zvelebování a úpravy, ale spíš jen dílčí. Díky čemuž je asi dnešní podoba zámku tak půvabná. Modernizace, v níž dovedli být majetní předkové dost neurvalí, sem moc nezasáhla. Na straně druhé dnes zámek, a hlavně přílehlé budovy přímo škemrají o citlivou rekonstrukci...

Pamětihodností města je místní radnice, zabírající kratší stranu náměstí – původně renesanční a posléze zbarokizovaná. A samozřejmě, že jsou tu pozoruhodné kostely: původně raně gotické a později barokně přestavěné chrámy svatého Petra a svatého Vavřince, kostel Obrácení svatého Pavla, jenž byl původně vystavěn jako sbor Jednoty bratrské, hřbitovní kaple svatě Rozálie...

Pro význam města a zdejší obchod měla vždycky význam zemská silnice, vedoucí přes Brandýs od Drážďan na Prahu – a přes Čelákovice směrem k Vídni. Na sklonku století v Brandýse přibýly i dvě lokálky, do Čelákovice a do Neratovic. Rychle se pak rozvinul průmysl, zejména strojírenský, po jistou dobu ale vzkvétaly ve městě dokonce dva pivovary. Dnes už se tu pivo ale nevaří. Několik středních škol hostí útulné město podnes, a také je tu domovem škola vysoká: pražská Univerzita Karlova tu má detašovanou část své pedagogické fakulty.

Město a celá aglomerace procházejí v posledním desetiletí pozoruhodnou proměnou: stávají se nejen rekreačním, ale i obytným prostorem blízkého velkoměsta. Ve vilových čtvrtích vyrostly desítky novostaveb a i ty starší procházejí zásadní rekonstrukcí. Obyvatel přibývá – ale ještě potrvá, než se z nich stanou opravdoví zdejší patrioti. A než najdou společnou řeč se starousedlíky...

Policejní oddělení v Brandýse stojí kousek pod náměstím, na dohled od radnice. Zvenčí vypadá jako novostavba a taky zevnitř si udrželo takové vzezření novoty, že se ani nechce věřit, když nám zdejší šéf nadporučík Miroslav Brabec prozradí, že tady už jeho tým pracuje osmým rokem.

„V devětašedesátém jsme se nastěhovali,“ vzpomíná na radostnou chvíli.

Protože policisté v Brandýse tehdy jednoznačně šli do lepšího z mizérie, jakou si jen těžko představovat. Čtrnáct tehdejších policistů mělo k dispozici celé tři místnosti!

„A já coby vedoucí seděl v kanceláři spolu se zástupcem, ve druhé sídlili dozorcí – a všichni ostatní se museli vejít do tří místností. Tam se dělaly výsledky, tam se sepisovaly protokoly, tam se pracovalo na spisech...“

Policejní oddělení v Brandýse je budova úhledná zvenčí a uvnitř nadmíru funkční a rozlehlá

Není divu, že pamětníci měli po stěhování pocit, že se ocitli v ráji, když navíc budova oddělení je opravdu rozlehlá a provozně chytře vyřešená. Policisté sedí v kancelářích po dvou, samozřejmě jsou sprchy, kuchyňka – i kávový automat na mince v čekárně pro návštěvy, kvalitní sociální zařízení. Všude úzkostlivě čisto, úhledný nábytek, podlahy jako z cukru.

„Víte, když lidi přijdou do pěkného prostředí, začnou si ho vážit a chovají se jako ve svém,“ říká nadporučík Brabec.

„Nováčky to už teď berou jako samozřejmost, ale rychle se ukázní.“

Sluší se ovšem připomenout, že budova by byla pro samotné obvodní oddělení marnotratně velká. A tak tu v suterénu sídlí část okresních psovodů včetně svých svěřenců, kteří mají na dvoře kotce (ale v době naší návštěvy zrovna vyrazili do akce, takže propouštění seznámení odpadlo), zatímco v druhém patře je domovem oddělení hlídkové služby.

„Nikterak si nepřekážíme, oni mají zvláštní vchod a taky specifika jejich práce je docela odlišná,“ říká vedoucí obvodu. „Mají tam svoje sociální zázemí, odkud vyrazí do služby – a sem se zase vracejí, když se střídají směny.“

A ještě na jednu důležitou věc nesmíme zapomenout: pod střechou nové policejní budovy se našlo místo i pro čtyři byty, takže někteří z brandýských policistů v ní našli i nový domov.

„Jen škoda, že těch bytů není víc,“ vzdychne nadporučík. „Když teď nastoupí nový člověk a není zdejší, zas už mu nemáme co nabídnout. Bohužel, v Brandýse není ani ubytovna, městský úřad žádnou vlastní výstavbu taky nemá. Slouží tu pár mladých policistů, kteří dojíždějí z Prahy, ze Lhotky: a to je kraj světa.“

Současný početní stav brandýského oddělení činí osmnáct policistů plus šéf a jeho zástupce, jeden policista studuje na Policejní akademii a jeden se na své povolání připravuje v pražské Střední policejní škole. Zdálo by se to dost, ale rajon je velký, osmnáct obcí. A občas někdo onemocní a taky si chce vybrat dovolenou... A co horšího, na konci března opustí tým tři lidé – včetně samotného vedoucího – a pak odejde ještě jeden.

„Mám za sebou osmadvacet let služby a rozhodl jsem se pro civil,“ krčí rameny nadporučík Brabec. „Ve svém věku snad ještě najdu slušné místo a dokážu si zvyknout na jinou práci, za pár let by to asi bylo horší.“

Další odchody s tím jeho nikterak nesouvisí a neskrývá se za nimi žádný úprk: na oddělení prostě slouží pár Moraváků, kteří tu prožili několik let, jenže všechny rodinné vazby mají daleko odsud – a zastesklo se jim po domově. U policie zůstávají, ale chtějí domů – anebo aspoň blíž...

● ● ●

Vedoucí oddělení si pochvaluje svůj tým, který se utvářel dlouhá léta a dneska je vzácně věkově pestrý, od nejmladších přes střední věk až po ty nejstarší a nejzkušenější. Což je pro službu dobré, mladí vnášejí do práce elán a nápady, a ti z druhého konce věkové škály zas uvážlivost a rozvahu.

„Slouží s námi i tři policistky,“ připomene vedoucí. „A jsem rád, že je v partě máme. I když jen jedna z nich chodí na běžné služby, druhá má dítě a je na něj sama, takže slouží jen denní a pracuje hlavně na spisech. A třetí se teď chystá na mateřskou...“

Z hlediska bezpečnosti ve vlastním městě Brandýse je pro republikovou policii nepřehlédnutelnou posilou tucet strážníků policie

městské, která má od nedávna k dispozici i kamerový systém. Dnešních sedm kamer se postupně asi dál rozroste, protože už teď je zřejmé, že přispívají k lepší situaci – všude tam, kam kamery instalovali. Obraz je sveden do dispečinku, který obsluhují strážníci, ale na obvodním oddělení si mohou přes počítač kteroukoli z kamer zapnout – a dokonce je i ovládat...

„Navíc se záznam archivuje, takže má význam i z hlediska dokazování,“ pochvaluje si nadporučík Brabec.

Víc než solidní je i technické vybavení brandýských policistů: dvě zánovní auta, dlouhé fábie o objemu čtrnáct set kubíků, a zejména zbrusu nové počítače s plochými monitory, jež přišly loni na podzim v rámci akce Projekt 1000. Skýtají skutečně dobré podmínky pro práci. Elektronizace práce na spisech tady už není jen slovo, ale realita.

Malé kamery jsou rozmístěny i v samotné budově, zejména pak v celách pro zadržené. Zamřížované strohé „ajnclicky“ vypadají tak nově, jako by ještě neměly hosty – ale za uplynulých osm let se jich tu už vystříдалo hezkých pár. Vždyť za jediný rok se v Brandýse nastrádá přes šest set trestných činů a víc než dva tisíce přestupků, dohromady oddělení zpracuje na tři tisíce čísel jednacích. Nárůst trestné činnosti se ale podařilo zastavit, v posledních dvou letech se nezvýšil – a to je dobré znamení. Objasněnost? Žádná sláva, loni třiatřicet procent. Blízkost Prahy dělá svoje. Sem pachatelé přitáhnou autem, udělají svou ránu – a za pár minut jsou na druhém konci matičky Prahy...

A hleďte si nás!

„Dobře známe svoje místní darebáky, ale ti jezdí krást jinam, zatímco u nás zase hostují přespolní,“ krčí rameny nadporučík. „Mobilita pachatelů je ohromná, a navíc jsou čím dál mazanější. Hlídkají si nás, sledují, kam hlídka jede, a dávají si echo mobilem, jestli je čistý vzduch. Vedeme věčný boj o čas a převahu.“

Nejzávažnější trestné činy se Brandýsu, zaplatpámbu, vyhýbají. Ne, že by se tu nikdy nevražilo, prý asi třikrát, ale už je to hodně dávno. I pamětník, jímž nadporučík Brabec nepochybně je, vzpomíná jen mlhavě. Utkvěl mu hlavně fakt, že policie pachatele polapila, a to dost rychle. Podobně dopadl i lupič, jenž před časem přepadl benzínku nedaleko města, další dva ovšem ještě zákonu unikají. Ale jinak je policejní práce na zdejší oddělení převážně spíš vědní a mravenčí: hlavně a především představuje trápení s majetkovou kriminalitou. Krádeže a vloupačky. Byty, auta, chalupy a chaty – vždyť jen těch mají zdejší policisté v katastru na čtrnáct stovek!

● ● ●

Pokud pohlédneme na mapu středních Čech, pak hlavní město Praha tvoří nepravidelný útvar vprostřed, a novorozený policejní okres – snad o něco kulatější – okruží okolo

Městská radnice náleží k brandýským dominantám

Kousek od zámeckých bran se dnešek nenápadně snoubí s minulostí - starodávná lampa v popředí a stožár s televizní kamerou vzadu

ní. Šíře kotouče jménem Praha-venkov se pohybuje mezi patnácti dvaceti kilometry. Takže pokud byste se rozhodli dostat z jeho nejjihnějšího konce na nejsevernější, případně z nejvýchodnějšího na nejzápadnější, a jet nejkratší cestou, musíte každopádně přes Prahu. Se všemi zálužnostmi, jež na jejích

Obvodní oddělení má i vlastní interní televizní systém, takže dozorcí má dění v budově stále jako na dlani - aniž by musel opustit svou místnost

Navíc dlužno podotknout, že podstatná část komunikace mezi jednotlivými místy se dnes může odehrávat moderními technickými pojítky, netřeba všude jezdit, jsou tu vysílačky, vlastní policejní telefonní okruh, faxy, počítačová síť...

Třeba ovšem také připočíst fakt, že okres Praha-venkov podědil i řadu pracovišť, rozstrkaných po městě.

„Ano, těžiště práce našich služeb chceme přenést z Prahy ven, přímo do některých míst našeho okresu,“ vysvětluje plukovník Komárek. „Západní subregion sahá od Libčic k Mníšku, jih od Hradištku po Říčany a východ se táhne od Úvalska do Zdib. Kriminálku teď máme jednu, už se taky nedělí na obecnou a hospodářskou, ale má tři teritoriální oddělení, která dostala univerzální působnost. Zatím sedí východ v Křižkově a západ a jih ve Zbořovské, ale chceme je co nejdřív dostat ven z města.“

Stejným způsobem reorganizovali oddělení dopravních nehod, protože nehodovost kolem Prahy je skutečně značná a vyžaduje rázná opatření. Jedna skupina dopravních nehod sídlí už přímo v okrese, přesně řečeno ve Zdibech, dvě další zatím k havárkám vyjíždějí ze Smíchova. Ale i to se změní.

K tomu nutno připočíst celkem třináct

se ředitel Mgr. Komárek, jenž předtím šéfoval v Kutné Hoře, tedy taky v okrese středočeském, leč podstatně menším a klidnějším. „Jsem přesvědčen, že by to mělo takhle fungovat líp. Zúčastnil jsem se i přípravných prací, úvah a debat, jež rozhodnutí sloučit předcházely. Věděl jsem, do čeho jdu. A vnímal jsem to ovšem i jako výzvu.“

Protože oblast kolem Prahy je stejně problematická jako Praha sama. V posledních letech velmi zbohatla, na jejím území vyrostly nákupní zóny a satelitní městečka, kam se stěhují zámožné vrstvy obyvatel – z Prahy, ale i naopak z větší vzdálenosti, jež hlavní město přitahuje, a přitom si chtějí zachovat výhody venkovského bydlení. A takoví lidé a regiony jsou pochopitelně silným magnetem pro darebáky všeho druhu: od malých zlodějíčků až po organizované zločinecké gangy.

Právě proto je tak důležitá dobrá spolupráce sousedních policejních oddělení v okrese, protože mobilita pachatelů je naprostou samozřejmostí. A leckdy nastávají situace, v nichž už síly jedné hlídky nestačí – třeba při pronásledování prchajících zločinců a podobně. Tak či onak, nový okres má v názvu idyllické povity vzbuzující slovo venkov – ale venkovský poklid v něm bohužel očekávat už nikdy rozhodně nelze.

• • •

„Každého asi napadne, že hlavní důvod ke sloučení obou policejních okresů byla snaha ušetřit,“ vysvětluje plukovník Komárek. „Ale tak jednoduché to vůbec není. Jistě, místo dvou šéfů jeden, místo čtyř náměstků tři, a tak dále, odshora dolů... Hlavní důvod sloučení spočíval v tom, že na východ i západ od Prahy trvaly stejné problémy – a teď se mohou řešit najednou a jednotně. Fakt je, že část policistů z obou dosavadních ředitelství přejde do výkonu, ale celkově lidí neubude ani moc nepřibude. Jen by se měli víc přiblížit k občanům – a představujeme si, že tak zlepšíme bezpečnostní situaci ve velmi zatíženém území. Říkáme, že náš okres představuje nárazníkovou zónu mezi hlavním městem a středními Čechami, přičemž tlak je na ně činěn z obou stran, dovnitř i ven. A my si s ním musíme nějak poradit.“

Na území okresu dnes a denně probíhá stěhování národa, lidé jezdí za prací i za bydlením, jsou tu obrovská nákupní centra i nové výrobní kapacity, staví se další. To vše představuje neustálý pohyb osob, vozidel i věcí, nad kterým je třeba mít přehled...

Nicméně nový ředitel ví, že dělat zázraky nedokáže. Přivedl si s sebou jen pár nejbližších spolupracovníků, na něž byl zvyklý a jimž důvěřuje. Ostatní našel na místě a počítá s jejich spoluprací. Navíc se tu počátkem roku sečetly problémy plynoucí z nového služebního zákona – a reorganizace okresu k tomu... Ne každý je také novotami zrovna nadšen, tak už to v životě chodí, že lidé mají radši svůj klid. Důležité jsou ale výsledky práce. Nedostaví se ovšem ani za měsíc, ani za půl roku.

Možná tak za rok si povíme, jestli se nový okružní okres osvědčil. Co je třeba ještě dotáhnout, co se nepovedlo – a co klaplo jako hodinky.

„Přijďte, uvidíme,“ usmívá se ředitel a mrkne nenápadně na ty svoje.

Jeho čas je teď hodně drahý – a dlouho ještě bude.

Jan J. VANĚK
Foto Jiří NOVÁK

Policejní vozy jsou většinu času v pohybu, ale pokud zastaví, v Brandýse pro ně mají i garáž

vozovkách číhají. A jestli najedete míň než sto kilometrů, jste klikari. A nejspíš to potrvá tak ke dvěma hodinám. Ne-li víc, octnete-li se někde v zácpě. Třeba do toho Brandýsa, o němž je řeč výše, jsme z ředitelství ve Zbořovské najeli necelých třicet kilometrů. Což není o nic dál, než je běžná vzdálenost mezi některými odděleními a centrem v jiných, venkovských okresech, kde se ovšem není nutno napřed prodrat úskalími velkoměsta. Ale jeli jsme skoro hodinu.

„Tohle specifikum je dáno předem a říct, že s ním nic nenaděláme, nelze,“ říká policejní ředitel na Praze-venkov plukovník Mgr. Milan Komárek. „Řešení, aspoň částečné, vidíme ale jen jedno. Rozdělili jsme si území okresu do tří podoblastí – východ, jih a západ – a v nich postupně vytvoříme jakási malá centra se zvýšenou pravomocí, přesuneme do nich těžiště práce všech služeb, jež z podstaty své práce potřebují bezprostřední kontakt se svým regionem. Obvodní oddělení v okolí budou spolupracovat s nimi i spolu navzájem – a přímo! Ne přes vzdáleného prostředníka, jímž zůstane ředitelství, ale bude napříště fungovat jen jako servis a v nejzávažnějších záležitostech.“

Pravda, ne všechna sídlí v podmínkách tak perfektních, jakými se chlubí Brandýští, ale vesměs jde o solidní „bydlení“, nikomu střecha na hlavu nepadá. Jiná věc je, že v dlouhodobějším horizontu zvažuje nové vedení okresu, že by nějaké to menší oddělení mohlo do sestavy ještě přibýt. Protože být blíž k lidem je moudrá a osvědčená zásada policejní práce.

„Jde samozřejmě o prostředky, zřízení policejní služebny není levná záležitost a my musíme vycházet z reálných možností,“ vrací nás i sebe na zem ředitel plukovník Mgr. Milan Komárek.

Podobný „okružní“ policejní okres funguje už po léta okolo Brna, srovnání s pražským však kulhá: průměr „obruče“ na Moravě je totiž podstatně menší. A třetí velká česká městská aglomerace, plzeňská, se zatím přidružuje nedávného pražského modelu, venkovské okresy má dva, jih a sever.

„Přijal jsem tuhle práci po zralé úvaze, prostě proto, že jsem projektu uvěřil. Mohl jsem i odmítnout, nedali mi to rozkazem,“ usmívá